

2025-09-23

Wniosek na Sejm RMO
JMK

Projekt

z dnia 23 września 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA OTWOCKA**

z dnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z przeprowadzonej kontroli kompleksowej w zakresie efektywności
ściągalności zobowiązań podatkowych, windykacji opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi
w Urzędzie Miasta Otwocka**

Na podstawie art. 18a ust. 1 i 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz 1153) oraz załącznika nr 5, rozdział 5 pkt 8 do Statutu Miasta Otwocka uchwalonego uchwałą Rady Miasta Otwocka Nr XX/186/19 z dnia 29 października 2019 r. Rada Miasta Otwocka uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Otwocka z przeprowadzonej kontroli kompleksowej w zakresie efektywności ściągalności zobowiązań podatkowych, windykacji opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Urzędzie Miasta Otwocka, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącej Rady Miasta.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

dr Ilona Waksmundzka-Makaruk

radca prawny

Sprawozdanie z przeprowadzonej kontroli z zakresu efektywności ściągalności zobowiązań podatkowych, windykacji opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Podstawa prawna: art. 18a ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 poz. 1153) oraz Rozdział 4 stanowiący załącznik nr 5 do Statutu Miasta Otwocka, uchwalonego uchwałą nr XX/186/19 Rady Miasta Otwocka z dnia 29 października 2019 roku.

Podmiot kontrolowany: Wydział Podatków i Opłat, Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej.

Kontrolę przeprowadzono realizując zadanie zlecone Komisji Rewizyjnej przez Radę Miasta Otwocka w planie pracy komisji przyjętym Uchwałą Nr XII/138/25 z dnia 30 stycznia 2025 roku.

Kontrolę prowadził Zespół Kontrolny Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Otwocka w składzie:

1. Anna Szostak – kierownik zespołu kontrolnego
2. Magdalena Nowak – członkini
3. Jarosław Łakomski – członek

Przewodnicząca Rady Miasta Otwocka Pani Monika Kwiek wydała członkom Komisji Rewizyjnej upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

- 1) nr 1/2025 dla Pani Magdaleny Nowak, przewodniczącej Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Otwocka – do wyznaczenia kierownika zespołu kontrolnego,
- 2) nr 6/2025 dla Pani Anny Szostak, kierownika zespołu kontrolnego Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Otwocka.
- 3) nr 7/2025 dla Pana Jarosława Łakomskiego, członka Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Otwocka,
- 4) nr 8/2025 dla Pani Magdaleny Nowak, członkini Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Otwocka,

Zespół kontrolujący rozpoczął kontrolę w siedzibie Urzędu Miasta w Otwocku przy ul. Armii Krajowej 5, w dniu 16 czerwca 2025 roku a zakończył w dniu 18 sierpnia 2025 roku. Kontrolujący pracowali metodą indywidualnej analizy przypisanych zagadnień merytorycznych. Rekomendowane wnioski poddawano konsultacji i zatwierdzaniu w pełnym składzie. Nie tworzono zespołów roboczych. Zespół nie korzystał z konsultacji eksperckich z osobami spoza składu.

Kontrolą zostały objęte następujące zagadnienia:

1. Podanie całkowitej kwoty zaległych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2024 oraz na dzień 30.06.2025.
2. Podanie procentowego wskaźnika ściągalsności ww. opłat w stosunku do całkowitej kwoty należności. Jak przedstawia się ten wskaźnik w porównaniu do lat poprzednich.
3. Przedstawienie ilości spraw dotyczących ww. opłaty skierowanych do komornika – stan na 31.12.2024 i na 30.06.2025.
4. Kryteria umożliwiające umorzenie należności i na jakich zasadach możliwe jest rozłożenie płatności na raty.
5. Jak prowadzona jest ewidencja mieszkańców płacących za gospodarowanie odpadami. Czy wykorzystywany jest do tego specjalistyczny system informatyczny. Czy system ten jest skuteczny i adekwatny do potrzeb.
6. Czy przeprowadzane są kontrole terenowe na posesjach w celu weryfikacji liczby mieszkańców oraz ilości generowanych odpadów w odniesieniu do złożonych deklaracji. Jeśli tak, jak często się odbywają i jakie są ich efekty.

Komisja uzyskała odpowiedzi na zadane pytania w formie pisemnej.

Ad. 1. Kwota zaległości w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2024 r. wynosiła 1.591.817,51 zł., a na dzień 30.06.2025 r. wynosiła 1.553.687,03 zł.

Ad. 2. Wobec tego, że ze wszystkich dokonanych wpłat nie ma możliwości wyodrębnienia wpłat wyegzekwowanych przez organ egzekucyjny na podstawie wystawionych tytułów wykonawczych Zespół Kontrolny otrzymał procentowy wskaźnik wpłat w stosunku do całkowitej kwoty należności początkowych:

Na dzień	Należności	Wpłaty	% wskaźnik wpłat do należności
31 grudnia 2023 r.	18 269 025,03 zł	w 2023 r. - 16 661 982,48 zł	91,20
31 grudnia 2024 r.	16 410 506,09 zł	w 2024 r. - 15 077 847,20 zł	91,88
30 czerwca 2025 r.	15 861 071,64 zł	01.01.-30.06.2025 r. - 7 541 425,95 zł	47,55

Ad. 3. Liczba tytułów wykonawczych na zaległości w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi skierowanych do egzekucji administracyjnej do Naczelnika Urzędu Skarbowego przedstawia się następująco:

Okres	Ilość wystawionych tytułów wykonawczych
rok 2024	457 szt.
od 01.01 do 30.06.2025 r.	322 szt.

Ad. 4. Zgodnie z obecnymi przepisami (Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Dz. U. z 2025 poz. 733 ze zm. oraz Ordynacja Podatkowa Dz. U. z 2025 r. poz. 111 ze zm.) organ podatkowy, na wniosek podatnika, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może rozłożyć na raty lub umorzyć w całości lub w części

zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną. Przepis ten oparty jest na konstrukcji uznania administracyjnego, co oznacza, że pozostawia on do uznania organu podatkowego – Prezydenta Miasta – istnienie lub brak przesłanek zastosowania tej ulgi. Nadzwyczajna ulga w postaci umorzenia zaległości podatkowej stosowana jest w sytuacjach wyjątkowych, uzasadnionych nieprzewidywalnym zdarzeniem losowym. O tego rodzaju przesłance „uzasadnionego ważnego interesu podatnika” można mówić np. w razie znacznego obniżenia zdolności płatniczych dłużnika, spowodowanych zdarzeniem losowym (m.in. powódź, pożar, kradzież lub inne zdarzenie uznane za wyjątkowe).

Przy wykładni interesu publicznego należy uwzględniać respektowanie wartości wspólnych dla całego społeczeństwa, takich jak sprawiedliwość, bezpieczeństwo, zaufanie obywateli do organów władzy publicznej.

W związku z powyższym dłużnik powinien złożyć wniosek o umorzenie/rozłożenie na raty zaległości w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi do Prezydenta Miasta Otwocka. Wniosek powinien zawierać uzasadnienie wraz z dokumentami potwierdzającymi ciężką sytuację życiową, finansową, która całkowicie uniemożliwia spłatę zaległości lub sytuacja ta pozwala na uregulowanie zaległości w formie ratalnej. W przypadku wniosku o rozłożenie zaległości na raty wnioskodawca powinien wskazać na ile rat lub w jakiej kwocie miesięcznie będzie mógł regulować należność.

Ad. 5. Do ewidencji mieszkańców uiszczających opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi wykorzystywany jest system informatyczny Qnet, który został wybrany w ramach programu „Rozwój e-usług w Otwocku”. System ten jest obecnie awaryjny.

Ad. 6. Kontrole przeprowadzane są wielotorowo poprzez:

- wizje terenowe,
- udostępniony, przez wykonawcę obecnie odbierającego odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych, wgląd do nagrań z kamer umieszczonych na pojazdach realizujących odbiór odpadów na nieruchomości jednorodzinnych,
- informacje z bazy meldunkowej Miasta Otwocka,
- informacje o liczbie zgłoszonych mieszkańców w lokalach administrowanych przez ZGM i OZEC.

Do mieszkańców na bieżąco wysyłane są wezwania do złożenia deklaracji lub złożenia wyjaśnień dotyczących liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość. W przypadku, gdy mieszkaniec w związku z wezwaniem nie złoży deklaracji lub nie złoży wyjaśnień dotyczących wątpliwości w liczbie osób zamieszkujących daną nieruchomość, Prezydent Miasta Otwocka wszczyna postępowanie i na podstawie zgromadzonych dokumentów wydaje decyzję wymiarową określającą wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Komisja Rewizyjna w dniu 04.08.2025r. spotkała się z przedstawicielami kontrolowanych Wydziałów Podatków i Opłat i Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej.

W trakcie spotkania przyjęto wyjaśnienia:

1. Pani Naczelnik Karoliny Wojnicz, w których stwierdzono, co następuje:

Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej działa zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Do ewidencji pracownicy Wydziału korzystają

z systemu informatycznego QNet, który został wybrany w ramach programu „Rozwój e-usług w Otwocku”. Kontrole odbywają się na bieżąco i wielotorowo.

2. Pani Naczelnik Agnieszki Mądry, w których stwierdzono, co następuje:

Wydział zauważa nieznaczną tendencję spadkową w zaległościach w uiszczaniu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Do ewidencji i analiz pracownicy Wydziału korzystają z systemu informatycznego QNet, który został wybrany w ramach programu „Rozwój e-usług w Otwocku, który jest systemem awaryjnym i nie spełnia oczekiwań.

Podsumowanie

Kontrolujący stwierdza, że zaległości w uiszczaniu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi są znaczące, a ich wyegzekwowanie w ramach obowiązujących przepisów nie może w pełni zabezpieczyć samorządom skutecznej egzekucji. System informatyczny QNet ze względu na awaryjność nie spełnia wymaganych oczekiwań.

Wnioski pokontrolne Komisji Rewizyjnej

1. Kontrolujący zaleca intensyfikację działań w zakresie ściągalności opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zwłaszcza w obszarze:

- 1) bieżącego monitorowania zaległości,
- 2) usprawnienia procedury egzekucyjnej w tym ścisłą współpracę z urzędem skarbowym,
- 3) systematycznej weryfikacji deklaracji śmieciowych i faktycznej liczby mieszkańców,
- 4) rozszerzenie działań informacyjno-edukacyjnych wobec mieszkańców w zakresie obowiązków podatkowych i opłat za odpady.

2. Kontrolujący rekomenduje zmianę oprogramowania, gdyż aktualne rozwiązanie cechuje się awaryjnością i nie zapewnia kompatybilności z aplikacją, którą udostępnia Izba Administracji Skarbowej działająca w imieniu Ministra Finansów.

Członkowie Komisji Rewizyjnej

Magdalena Nowak
Ewa Jedynak
Jarosław Łakomski
Michał Słupski
Anna Szostak
Izabela Tyszka-Kowalska

Przewodnicząca Komisji
Członek Komisji
Członek Komisji
Wiceprzewodniczący Komisji
Członek Komisji
Członek Komisji

Uzasadnienie

Na podstawie art. 18a ust. 1 i 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz 1153) Rada miasta kontroluje działalność wójta, gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych gminy. W tym celu Rada gminy powołuje komisję rewizyjną.

Zasady i tryb działania komisji rewizyjnej określa statut gminy. Zgodnie z załącznikiem nr 5, rozdział 4 do Statutu Miasta Otwocka, uchwalonego uchwałą Rady Miasta Otwocka Nr XX/186/19 z dnia 29 października 2019 r. Komisja Rewizyjna w celu przeprowadzenia kontroli w drodze głosowania wyłania ze swojego grona skład osobowy do przeprowadzenia każdej kontroli. Na podstawie zapisu w rozdziale 5 pkt 8 ww. statutu sprawozdanie z przeprowadzonej kontroli podlega zatwierdzeniu przez Radę.

Komisja Rewizyjna Rady Miasta Otwocka przyjęła sprawozdanie z przeprowadzonej kontroli kompleksowej w zakresie efektywności ściągalności zobowiązań podatkowych, windykacji opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Urzędzie Miasta Otwocka na posiedzeniu w dniu 22 września 2025 r.